

Zinkensdamm

Ekonomibygnader tillhörande Zinkensdamms gård. I bakgrunden syns Tantoberget. Foto 1909, Oscar Heimer, Stockholms stadsmuseum.

Västra delen av Södermalm var ännu i början av 1700-talet till största delen orörd och stora egendomar som Kristinehov, Jakobsberg, Ekermanska och Zinkensdamm breddade här ut sig. Zinkensdamms gård omfattade nuvarande idrottsplatsen och Tantolunden. Tomten var bergig och svårtillgänglig och gränsade till en damm som uppstått vid Rännilen, det långa dike som avvattnade stora delar av Södermalm. Gårdens historia börjar på 1660-talet då kammarrådet Drakenhjelm köpte fastigheten som han bebyggde. Han anlade också en stor trädgård och karpdammar.

Frantz Zinck, en "rik" köpman och stor klädeleverantör till Kronan, förvärvade egendomen 1685. Emellertid dog han utfattig – han hade faktiskt inte ens betalt gården. Mystiska saker skedde samma natt som Zinck dog. Hans kompanjoner tog sig i olika omgångar in i huset och la beslag på papper som troligen var komprometterande för dem. Det är sannolikt att Zincks eget livsöde och det som hände dödsnatten satte fart på folkfantasin.

Namnet Zinck blev för alltid förknippat med gården fast han bara bodde där i fem år!

År 1788 byggde möbelhandlare Grevesmühl ut gården. Han uppförde kvarnar och en stor ladugård samt anlade tobaks- och potatisodlingar. Zinkensdamm var länge en sammanhängande privategendom. Gårdens mark började exploateras i och med anläggandet av Västra stambanan. Den drogs 1855 från Årstaviken genom området till den nyanlagda Södra Station. Längs järnvägen upplät SJ mark för kolonilotter till sina anställda.

Tantolunden, vars mark ingått i Zinkensdamms ägor, började anläggas 1886. Samma år sattes också arbetena igång med den nya esplanaden, Ringvägen, som ingick i Lindhagens stadsplan. På 30-talet försvann den gamla gårdsanläggningen i och med att Zinkensdamms Idrottsplats anlades.

Tunnelbanestation Zinkensdamm invigdes 1964.